

woord te vergelijken met hetgeen de Schrift elders leert wordt het duidelijk, dat er deze beteekenis niet aan mag gegeven worden.

Maar de woorden van den tekst zelf laten deze opvatting niet toe. Ze is in lijnrechten strijd met wat er staat.

Er staat toch: beproeft alle dingen, en beproeven wil zeggen: toetsen, keuren.

Het gaat hier heelemaal niet over het leeren kennen van de dingen. 't Gaat over het toetsen van de dingen, dat wordt er in gebischt. En zullen wij de dingen kunnen toetsen, dan moeten wij er natuurlijk kennis van hebben. Maar hoe men aan die kennis komt, daar wordt in den tekst niet over gesproken. Er wordt alleen gezegd, dat wij de dingen, die wij hebben leeren kennen, aan een toetsing moeten onderwerpen. Aan een toetsing onderwerpen, vóórdat wij ze aanvaarden, vóórdat wij ze in praktijk brengen.

J. THIJSS.

## UIT DE SCHRIFT.

### Te veel of te weinig?

Het is te veel voor u. . . . .  
Waarom dan verheft gijlieden u over de gemeente des Heeren?  
Is het u te weinig om den dienst van des Heeren tabernakel te dienen?  
Numeri 16: 3 en 9

Het gaat hier om het gezag van het ambt.

Niet zooals menschen het zich aanmatigen.

Maar zooals God het geeft.

Korach met zijn revolutionairen aanhang vroeg aan Mozes en Aäron, die toch bij de gratie Gods de leidslieden van Israël waren: Waarom verheft gijlieden u over de gemeente des Heeren?

In die vraag steekt de revolutie haar driesten kop op.

Korach was een Leviet en kon niet duldend dat alleen Aäron's huis tot het priesterschap verkoren was.

Met den eenvoudigen Levietendienst, hoe bekoorlijk overigens, wilde hij zich niet tevreden stellen. Zijn wenschen gingen hooger.

Hij begeerde de priesterlijke bediening.

Waarom stelden Mozes en Aäron zich zoo hoog boven de gemeente?

Ge voelt welke booze geest van murmureering en verzet achter die vraag school.

Deze oproerige bende verwierp het ambtelijk gezag en de ambtelijke roeping van Godswege en vroeg gelijkheid voor allen.

Geen ambtsdragers, maar ambtenaren begeerden zij.

Om dan zelf te solliciteeren naar de hoogste bestuursfuncties.

Die Korachiet schuilt in menig hart, want het is voor ons hoogmoedige menschen vaak zoo moeilijk den weg der verzoening en den weg naar Kanaän door den Heere alleen te laten bepalen.

Zijn er ook nu niet onder „de gemeente des Heeren“, die met de revolutievraag: waarom verheft zij u? tot de van God geroepen en gezalfde ambtsdragers komen? Ook zij willen in den grond der zaak den Heere Zijn acceptor ontvingen en zelf heerschen. Alsof de Heere dat toefiet! Neen, alle gezag ook in de Kerk van Christus is er bij de gratie Gods. En alle bediening der ambten is er niet door de verheffing van de nietige schepselen, die in die ambten staan, maar omdat het den Heere behaagt zijn soeverein gezag reedszins door den dienst van menschen uit te oefenen.

Daarom deed Mozes ook zoo goed door na het aanhooren van het revolutionair manifest der Korachieten de zaak biddend voor den Heere te brengen. Hij ontsiakt niet in toorn omdat men zijn gezag en dat van Aäron aanrandde, maar hij viel op zijn aangezicht voor den Heere, uit wiens hand hij zijn roeping en zijn staf ontvangen had.

En eerst na dit gebed heeft hij een antwoord voor Korach en de zijnen.

Dezen zeiden tot Mozes en Aäron: het is te veel voor u. Met andere woorden: ge matigt u te hoog gezag aan.

Hoe lijn antwoordt Mozes op die booze aantijging met de vraag: is het u te weinig als levieten den dienst van des Heeren tabernakel te dienen? Zoekt gij nu ook het priesterambt?

Ach, wij gevoelen ons zoo ongelukkig als ons deel, dat wij van God ontvingen, ons te weinig en dat van anderen ons te veel lijkt.

Ook als „kerkelijke“ menschen.

Maar het baat niet of wij al met rockeloze hand naar het hoogere willen grijpen.

't Eenige gevolg zal zijn, dat ook het lagere ons ontgaat.

Als wij ons voegen willen tot de nederige dingen, zooals God ze voor ons goed keurde, dan kan zelfs het geringste voor den blik des geloofs iets schoons en iets groots worden.

En anders ontleent de Heere ons ook wat wij hebben.

Voor Korach en de zijnen opende de aarde haren mond en verslond ze. Zoo zwaar straffe God de schennis van Zijn hoog gezag.

Zulk een bijzonder Godsgericht verwachten wij niet aanstonds in onze dagen.

Maar dat wil niet zeggen, dat de Heere toelaat, zonder vonnis, het tegenstaan van Zijn ordeningen ten opzichte van het ambt.

Laat ons ook in ons kerkelijk leven den moed hebben te spotten met den spot der wereld, die het over ambtenarij in de kerk heeft.

Laat ons waken en bidden tegen vergoding en dwaze verheffing van de personen der ambtsdragers, die opmerkelijk vaak gevonden wordt in kringen, waar men anderen beschuldigt van vergoding van het ambt.

Maar laat het ambt ons blijven een onvervreemdbaar goed van onzen Koning, terwijl de ambtsdrager zich met ons diep buigt voor onzen God, ook als het ambtelijk gezag wordt aangerand.

Want de zonde ligt niet in het teveel bij Mozes en Aäron, maar in het te weinig van Korach en de Korachieten.

F. C. M.

## KERKELIJK LEVEN.

### De duidelijkheid van de Heilige Schrift en de menselijke zorg voor den bijbel.

De Heilige Schrift is niet alleen in de historie ontstaan, maar zij heeft ook zelf een historie.

En die historie getuigt ervan, hoe de mensch ofschoon met de beste bedoeling bezielde de Schrift voor zichzelf op menig punt duister heeft gemaakt. De Schrift zelf kon hij niet verduisteren. Alleen kon hij door eigen duisterheid fouten begaan, waarvoor er als het ware een scherm werd geplaatst tusschen de heldere Schrift en zichzelf met de velen, die van hem afhankelijk waren.

Men zal reeds vermoeden, waarop wij het oog hebben.

God heeft de Schriftgebruik aan de zorg van de kerk, van menschen toevertrouwd. En ofschoon de Heilige Geest die kerk in de waarheid leidt, zoo waarborgt toch die leiding niet als de inspiratie een onfeilbare uitwerking. Dit wordt onder ons zoo algemeen beleden, dat hieraan geen woord behoeft te worden toegevoegd. Maar wel behooren hieruit consequenties te worden getrokken ten aanzien van de historie, welke de Schrift in den loop der eeuwen heeft doorgemaakt, waarvoor men onder ons weleens de oogen sluit.

De kerk heeft haar roeping om de Schrift te bewaren niet zoo getrouw vervuld als van haar verwacht mocht worden.

Gelijk men weet zijn de oorspronkelijke handschriften van den bijbel verloren gegaan.

De mannen, die onder de inspiratie des Geestes de Schrift teboekstelden, droegen daarvoor de nauwgezette zorg.

Een voorbeeld daarvan biedt Paulus.

Zelfs als hij een brief dikteerde, waarborgde hij de echtheid en zuiverheid daarvan. Hij nam de voorzorg, die van zijn handteekening te voorzien. Daarom schrijft hij: „De eigenhandige groet van mij, Paulus. Dit is een teeken in iederen brief. Alzoo schrijf ik“. (2 Thess. 3:17).

Zulk een uiterste nauwgezetheid toonde de kerk ten opzichte van de Schrift niet. Ofschoon haar hierbij geen boos opzet mag worden toegeschreven, bewees zij toch haar menselijke zwakheid. Wij zijn er haastig bij om ons over het zoekraken van de oorspronkelijke schriften hiermee te troosten: waren zij bewaard gebleven, dan zou er afgoderij mee zijn bedreven. Men verzekert dan, dat de Heilige Geest hier zelf tusschenbeide is getreden. Zoo dicht men eigenlijk den Geest Gods toe, dat Hij de oorzaak is geweest van het niet meer voorkomen der Heilige Schriften in haar oorspronkelijken vorm. Dat nu gaat te ver. Zeker, ook wij belijden, dat er niets buiten de voorzienigheid Gods omgaat. Daarvan sluiten wij allermint uit het lot, dat de oorspronkelijke handschriften ondergingen. Doch daarmee is de menselijke verantwoordelijkheid niet opgeheven. Het was stellig onder Gods voorzienig beleid, dat in de jonge christelijke kerk te Jeruzalem een Ananias en Saffira optraden. Maar op grond daarvan mogen Ananias en Saffira niet in bescherming worden genomen. Evenmin mag het goedgepraat, dat

voor het behoud der oorspronkelijke handschriften niet beter is gewaakt. Men kan hier allerlei verzachtende omstandigheden aanvoeren. Men kan verklaren, dat de brieven van Paulus, Petrus, Johannes enz. van hand tot hand gingen en zoo druk werden gelezen, dat zij ten slotte uit elkander vielen en onleesbaar waren. Maar dat verontschuldigt de kerk niet. Zij had in tijds maatregelen moeten treffen, dat dit niet geschiedde. Watneer er vroeg genoeg afschriften waren gemaakt in voldoende getale, dan hadden de eigenlijke handschriften gespaard kunnen blijven en daarmee zouden alle eeuwen door verdere afschriften vergeleken kunnen worden. Dat het veel gemakkelijker is dit „moeten“ uit te spreken, dan het in praktijk te brengen, geven we aanstonds toe. Dat wij den steen niet mogen opnemen om dien naar de kerk der eerste eeuwen te werpen — wij stemmen er dadelijk mee in. Alle gedachte, dat de kerk van onze dagen beter zou hebben gehandeld, wijzen we af. We willen slechts betoogen, dat er geen enkel bewijs voor te leveren is, dat achter het te loor gaan van de oorspronkelijke handschriften der Schrift heilige menselijke motieven moeten gezocht. Veelmeer staan we hier voor een menselijke nalatigheid.

Die nalatigheid had verstrekkende gevolgen. Wij moeten het nu met de afschriften doen. En het is een feit, dat geen twee afschriften volkomen gelijk zijn. Het een wijkt altijd min of meer van het andere af. Dit feit grijpt hen, die geen Hebreuwsche en Grieksche handschriften kunnen lezen, niet zoo aan. Het liefst negeren zij dat. Maar zij, die ermee in aanraking komen, worden daardoor voor groote moeilijkheden geplaatst. Ook hier stuit men weer op menselijke schuld. Zij, die de eerste afschriften bezorgden, zijn daarbij niet met zulk een accuratesse te werk gegaan als wel tegenover het woord des Heeren past. Als wij de hand in eigen boezem steken, pleiten wij gaarne om clementie voor hen. Beproof zelf maar eens uw Nederlandschen bijbel over te schrijven en wanneer gij uw werk door een ander laat corrigeren, zult gij versteld staan van de fouten, welke gij hebt gemaakt. Voeg daarbij, dat er in de eerste eeuwen veel vraag moet geweest zijn naar afschriften en dat deze alle letter voor letter met de hand moesten worden geteekend, dat niet alleen de boekdrukkunst nog niet was uitgevonden, maar dat men ook in de schrijfkunst niet zoo algemeen bedreven was als thans. Houd er rekening mee, dat de afschriften vaak op deze manier tot stand moeten zijn gekomen: één dikteerder en velen schreven en ieder, wiens ambt medebrengt van diktaten kennis te nemen, kan u vertellen, dat de reproductie van het origineel soms wonderlijk afwijkt. Dit alles maakt het zeer begrijpelijk, dat de afschriften van den bijbel niet tot in elk detail met elkander overeenstemmen. Doch wat begrijpelijk is, is nog niet te verschoonen. De menselijke schuld mag ook hier niet worden weggerekenend. We mogen niet fatalistisch redeneeren: het kon nu eenmaal niet anders. We hebben hiervan uit te gaan: het moest anders. En als het „kunnen“ niet beantwoordt aan het „moeten“, heeft de mensch en in dit geval de kerk zichzelf aan te klagen. Er valt in de historie, welke de bijbel heeft doorlopen, een tekort aan menselijke zorg voor de Schrift te konstateeren. Daardoor zijn er voor ons duisterheden ontstaan, welke aan de Schrift zelf niet eigen zijn.

En nog zijn we er niet. De kerk heeft ook tot roeping de Schrift te brengen onder het bereik der eenvoudigen. Zij moet door vertaling hun onvermogen om de Schrift in het oorspronkelijke te lezen, te hulp komen. Doch ook hierbij doet menselijke zwakheid zich gelden. De tijd, dat geleerden als Philo of minder ontwikkelde vromen meenden, dat de Septuagint (vertaling der zeventigen) of de Statenvertaling ook zijn ingegeven, behoort nu wel zoo zoetjesaan tot het verleden. De vertaling, waarmee Luther in heiligen geloofsijver op den Wartburg aanving, heeft indertijd onschatbare diensten bewezen, maar van haar gebrekkigheid is ieder overtuigd. En ook zij, die zich aan het werk zetten om voor de toekomst betere vertalingen te bezorgen, zijn ervan doordrongen, dat zij niet in staat zijn, de afschriften des bijbels geheel te verstaan en volkomen in hun taal weer te geven. Daar is niet de Schrift, maar daar zijn zij zelf te duister voor. Geven zich voor dit werken onze uitzonderendste mannen, dan behoeft men niet te vragen, hoe duister wij wel zijn voor de Schrift.

Zoo leert dan de historie, dat door menselijke zwakheden en duisterheid in de afschriften en in de vertalingen der Heilige Schrift vele duisterheden zijn geslopen.

En nu ma  
Zij heeft  
te moedige  
afschrijven  
op te spore  
Zij mag  
meer op pr  
nemen te b  
niet welk  
verstand a  
ligen arbeid  
voor moet  
gestreden,  
Wat d  
moet de  
is goed ma  
Of de se  
aangezuiver  
Maar m  
heven om  
En even  
in de door  
duidelijkhe  
staan om g  
Vandaar  
vertaling.  
Uit het ve  
het een  
is verdu  
Men ken  
grootte stad  
Veel bew  
de zon.  
In de ka  
Mag men  
menschen  
Ieder zal  
Zij is al  
Maar goe  
of de Schri  
heden, welk  
gen hebben  
Die duist  
men tussch  
Misschien  
aan de he  
muur hebbe  
berooven?  
Het beel  
antwoord g  
Die heeft  
haar niet m  
Want dan  
kinderen ka  
Ware de  
dat niet me  
En nu k  
donker gek  
Op die w  
Maar gel  
dit, niet me  
Want de  
in de verta  
de zon als  
niet op.  
De versch  
centgewijze  
op overeen  
heer, hebbe  
Daarin ac  
ligen Geest  
Ondanks  
opricht du  
licht der S  
er schadu  
Hetzelfde  
Zijn er  
tormis zette  
de historis  
graadversch  
Ook daar  
verlaten.  
Dit mag  
de verdere  
stemmen.  
Wie uit h  
Hij bidde  
weggevaagd  
Zoo kwa  
to. Doc  
s mensche  
bel kom